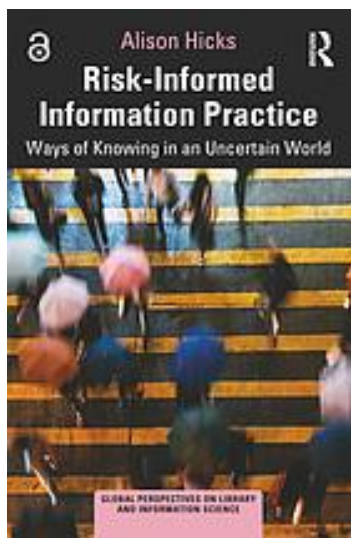

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

Risk-Informed Information Practice: Ways of Knowing in an Uncertain World

กัญญภาศ สุตติจารี (Kunyak Suttijaree) ¹

หนังสือ Risk-Informed Information Practice: Ways of Knowing in an Uncertain World. เล่มนี้มีเนื้อหาในกลุ่มวิชาพฤติกรรมสารสนเทศ (Information Behavior) โดยนำเสนอให้ผู้อ่านได้เห็นในแง่มุมมองว่า บุคคลมีการรับมือ การปรับตัว และจัดการกับความเสี่ยงนั้นมีความสำคัญอย่างไร รวมถึงนำเสนอว่าแหล่งข้อมูลที่บุคคลได้รับมีอะไรบ้าง และบุคคลนำข้อมูลเหล่านั้นมาตอบสนองต่อความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างไรผ่านการยกตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) อีกทั้งผู้แต่งยังอธิบายคำจำกัดความเบื้องต้น กรอบแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง (Risk – Informed Information Practice) โดยหนังสือประกอบไปด้วยเนื้อหา 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทแรกของหนังสือเล่มนี้เป็นการแนะนำถึงจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือเล่มนี้ว่าต้องการส่งเสริมการคำนึงความเสี่ยงในการใช้ข้อมูล และอธิบายเรื่องของ Risk – Informed Information practice ซึ่งมาจากการนำ 2 แนวคิดมารวมกัน คือ แนวคิดการรู้สารสนเทศ (Information literacy) ผสานกับแนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยง (Risk)

บทที่ 2 เป็นการอธิบายแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง (Risk – informed information practice) ที่มีรายละเอียดชัดเจนขึ้นจากบทที่ 1 โดยอธิบายถึงกรอบแนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาวิจัยของการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) และความเสี่ยง (Risk)

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: kunyak.suttijaree@g.swu.ac.th

บทที่ 3 อธิบายเรื่องของการรับรู้ความเสี่ยง (Risk perception) พร้อมยกตัวอย่าง กรณีศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้สารสนเทศในช่วงสถานการณ์ COVID19 ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่าการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) ส่งผลอย่างไรกับการรับรู้ความเสี่ยง (Risk perception)

บทที่ 4 อธิบายเรื่องความเข้าใจความเสี่ยง (Understanding Risk) พร้อมกรณีศึกษา เรื่อง Book bans and censorship in UK school libraries โดยมุ่งเน้นการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบว่าการเข้าใจความเสี่ยงของบุคคลนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด

บทที่ 5 อธิบายเรื่องของการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) พร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา เรื่อง Learning a language overseas โดยนำเสนอว่าบุคคลมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงและอันตรายในชีวิตอย่างไร

บทที่ 6 กล่าวถึงนิยามและแนวความคิดของการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง (Risk – informed information practice) หลังจากบทก่อนหน้านี้ได้แสดงให้เห็นว่าการรู้สารสนเทศ (Information literacy) ส่งผลอย่างไรทั้งกับการรับรู้ (Perception) ความเข้าใจ (Understanding) และการจัดการ (Management) กับความเสี่ยง (Risk) และกล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการขยายขอบเขตของทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง

บทที่ 7 ในบทนี้แสดงให้เห็นถึงความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง ข้อกังวลด้านระเบียบวิธีและจริยธรรมในการทำวิจัยด้านการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง (Risk – Informed Information practice) ตลอดจนผลกระทบต่อนักวิจัย อีกทั้ง ยังนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยที่ปลอดภัยและมีจริยธรรม ไปจนถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาในอนาคต

บทที่ 8 สำหรับบทสุดท้ายนี้ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผ่านมาและชี้ให้เห็นทิศทางในอนาคตเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยทางการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง (Risk – informed information practice)

หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับบรรณารักษ์ นักวิชาการ นักวิจัย หรือผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและความเสี่ยง เพราะสามารถช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงนิยามและแนวความคิดของการปฏิบัติทางสารสนเทศโดยคำนึงถึงความเสี่ยง และทราบถึงวิธีการปฏิบัติและดำเนินการศึกษาวิจัยในด้านนี้อย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรม รวมถึงสามารถมองเห็นแนวโน้มของการศึกษาเกี่ยวกับ Risk-Informed Information practice ในอนาคตอีกด้วย

รายการอ้างอิง

Hicks, Alison. (2025). *Risk-Informed Information Practice: Ways of Knowing in an Uncertain World*. <https://doi.org/10.4324/9781032719627>